

PERHEYSTÄVIÄ JA AIKUISKAVEREITA

Perhehoitoyksikkö Pihlaja tarjoaa sijaisperheilleen vapaaehtoisina toimivia tukihenkilöitä.

TEKSTI KIRSI-MARJA NURMINEN KUVA PIXHILL

Hyvinkäällä toimivassa Keski-Uudenmaan kuntien Perhehoitoyksikkö Pihlajassa vapaaehtoiset tukihenkilöt toimivat sijaisperheiden tukena. Toiminnan taustalla on PePi-hanke, jonka kanssa Pihlaja tekee yhteistyötä tukihenkilöiden rekrytoinnissa, valmennuksessa ja tukemisessa.

Toiminta käynnistyi viime syksynä. Pihlajassa tukihenkilötoiminnasta vastaa sosiaaliohjaaja **Pia Karjalainen**, joka aloitti Pihlajassa uudessa tehtävässä vuosi sitten kesällä. Uusi toimintamuoto oli järkevää lisätä uuden työntekijän toimenkuvaan.

– Toiminta oli helppo käynnistää, koska saimme PePi-hankkeelta valmiin mallin. Valmennuksen materiaaleihin ja esitteisiin vain lisättiin tietoa Pihlajasta ja täydennettiin niitä meidän osaamisellamme sijaisperheistä, kertoo Karjalainen.

Ensimmäinen valmennusryhmä järjestettiin viime syksynä ja toinen talvella. Yhteensä valmennuksiin osallistuneita oli kuusi. Tuettavan perheen on löytänyt viisi tukihenkilöä.

Kokemukset hyviä

Valmennuksessa valotetaan osallistujille lastensuojelun maailmaa ja kerrotaan muun muassa, mitä avoimuus ja huostaan otto sekä sijaisvanhemmuus tai sijaisisuus tarkoittavat. Valmennuksessa pohditaan myös vapaaehtoisuutta, omia vahvuuksia sekä sitä, minkälaiseksi tukihenkilötoiminta voisi omalla kohdalla muotoutua.

– Samoin kerromme, millaisia taustoja lapsilla voi olla ja miten se heidän käyttäytymisessään näkyy. Myös

lasten erityisistä tarpeista puhutaan. Nostamme esiin luottamuksen ja vaitiolovelvollisuuden sekä ihmisten eri roolien merkityksen. Monelle on yllätys se, miten laajojen verkostojen kanssa sijaisperheet tekevät yhteistyötä. Esimerkiksi yhteistyö läheisverkoston kanssa on tärkeää.

Kokemuksia toiminnasta on vasta vähän, mutta ne ovat hyviä.

– Yhdessä perheessä sijoitetusta lapsesta on tukihenkilön myötä tullut rohkeampi. Hän on uskaltanut yhdessä tukihenkilön kanssa käymään museoissa ja ravintolassa syömässä. Lapsi saa tarvitsemaansa huomiota ja samalla sijaisvanhemmat hetken hengähdystauon. Minulle tukihenkilötoiminta näyttäytyikin ennen kaikkea voimaantumisenä. Näin voidaan ehkä välttää sijoitusten katkeaminen siitä syystä, että sijaisvanhemmat uupuivat, Karjalainen pohtii.

Räätälöityä tukea

Karjalaisen mielestä tukihenkilöt täydentävät mainiosti Pihlajan sijaisperheilleen tarjoamaa muuta tukea.

– Vapaaehtoisen tuki voidaan räätälöidä perheen tarpeiden ja toiveiden mukaan ja vastaamaan tukihenkilön omia vahvuuksia. Tukihenkilötoiminnan kautta voi syntyä jopa elinikäisiä ystävyyssuhteita – joku kutsui tätä perheystävyydeksi. Toki toivon, että toiminta osaltaan tukee myös meidän työntekijöiden tekemää työtä. On todella hienoa, että ihmiset haluavat auttaa.

Tukihenkilötoiminta vaatii kuitenkin sijoittajalta resursseja.

– Nykyisessä tilanteessa PePPI-hanke hoitaa monia toimintaan liittyviä käytännön asioita, mutta hankkeen päätyttyä aika siihen tulisi löytyä työntekijältä. Tulevaisuus näyttää, miten tämä onnistuu.

Vanhemmille vapaata

Yksi Pihlajan ensimmäiseen valmennukseen osallistuneista on **Tanja Nisula**, joka toimii eritysluokanopettajana Nurmijärven kirkonkylällä.

– Löysin PePPI-hankkeen sivuilta tietoa vapaaehtoisena toimimisesta. Olen lähtöisin isosta perheestä, ja itsellenikin on suuri perhe. Tykkään siitä, että on porukkaa ympärillä. Työssäni näen koulumaailmaa, mutta halusin kurkistaa myös sijaisperheiden arkeen ja olla apuna siinä, Nisula sanoo.

Nisula on ehtinyt tavata tuettavaa perhettään muutama kerran.

– Lähdin tutustumaan perheeseen positiivisin ja avoimin mielin sekä vähän uteliaanakin. Tähän asti olemme tavanneet perheen kotona ja rakentaneet keskinäistä luottamusta. Olemme puhuneet paljon toiminnan tavoitteista ja perheen toiveista. Ajatus on, että viettäisimme aikaa lasten kanssa, jotta vanhemmat saavat hetkeksi vapaata. On luettu kirjoja ja leikitty naamiaisia. Lasten mukaan mennään.

Ei väkisin

Tukihenkilötoimintaan mukaan lähtevän on oltava valmis sitoutumaan tehtävään.

– On arvokasta tulla osaksi näiden lasten elämää. Avoimuus, luottamus, perheen arvojen kunnioittaminen ja vaitiolovelvollisuus ovat tärkeitä asioita. Toimintaan ei voi lähteä hampaat irvessä tai väkisin, vaan on rehellisesti tunnustettava ja tunnustettava, jos homma ei toimi. Toivon, että minusta tulee ikään kuin yksi perheen jäsen, pohtii Nisula. ■

LISÄTIETOJA > www.peppivoimaa.fi